MAZOWIECKI PROGRAM EDUKACJI KULTURALNEJ

MAZOWIECKI INSTYTUT KULTURY

DOCENIAMY, INSPIRUJEMY I WSPIERAMY

Mazowiecki Program Edukacji Kulturalnej to wieloletni program, którego celem jest wspieranie twórczych działań angażujących mieszkańców, budujących poczucie wspólnoty i będących narzędziem rozwoju społecznego. Inicjatorem programu jest Samorząd Województwa Mazowieckiego, a głównym operatorem – Mazowiecki Instytut Kultury.

CO TO ZNACZY?

Najważniejsi są dla nas ludzie, ich umiejętności, doświadczenia oraz twórcze relacje, które tworzą z innymi. Dlatego realizując nasz Program stawiamy na narzędzia, dzięki którym będziemy mogli:

- poznać lokalne bogactwo działań twórczych
- poznać, docenić i wesprzeć tych, którzy aktywnie działają twórczo na rzecz lokalnej społeczności
- wspierać ich w budowaniu i wzmacnianiu relacji, a także tworzyć im warunki do współpracy i dialogu
- tworzyć przestrzeń do zdobywania wspólnych doświadczeń oraz wymiany dobrych praktyk i inspiracji

Od września do grudnia 2018 r. program miał formę pilotażu i był realizowany w subregionie radomskim przy wsparciu Operatora Regionalnego – Miejskiego Ośrodka Kultury "Amfiteatr " w Radomiu.
W ciągu niecałych czterech miesięcy udało nam się:

- uruchomić Mapę Społecznych Działań Twórczych
- zorganizować Konferencję #MPEK_START
- wyruszyć w teren wraz z 20 animatorami i animatorkami, w ramach pierwszej edycji objazdu studyjnego „Z wizytą u siebie"
- zorganizować pierwszą edycję konkursu o Nagrodę Mazowieckiego Programu Edukacji Kulturalnej za Społeczne Działania Twórcze, w którym każdy zwycięzca otrzymał 4000 zł

2019

W ROKU 2019 BĘDZIEMY REALIZOWAĆ NASZE CELE POPRZEZ:

- **Mapę Społecznych Działań Twórczych** – która jest zaproszeniem do udziału w programie, a równocześnie narzędziem służącym wymianie, partnerstwom oraz nawiązywaniu kontaktów

- **cykl Animator Tygodnia** – w którym prezentujemy na Facebook'u animatorów i edukatorów działających na rzecz lokalnej społeczności

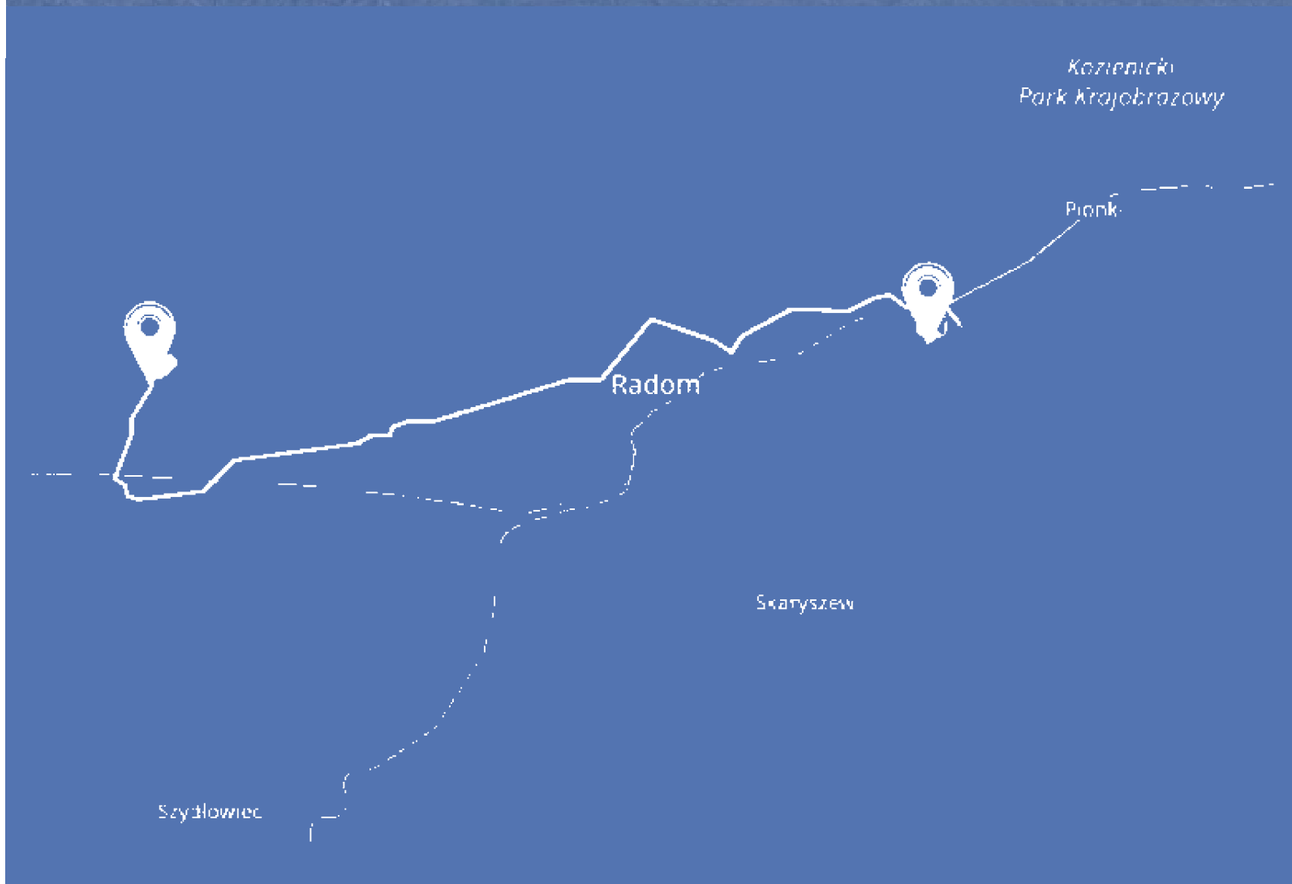
- **objazd studyjny „Z wizytą u siebie"** – którego celem jest rozpoznanie zasobów lokalnych, zbudowanie dobrych relacji między animatorami, a także wzajemne inspirowanie się i wymiana praktyk lokalnych

- **konkurs na Nagrodę za Społeczne Działania Twórcze** – którego celem jest wyłonienie wyróżniających się animatorów, edukatorów i innych osób prowadzących działania w obszarze kultury

JAK DOŁĄCZYĆ DO MAZOWIECKIEGO PROGRAMU EDUKACJI KULTURALNEJ?

Wystarczy dodać swój punkt na Mapie Społecznych Działań Twórczych za pomocą naszego formularza (mazowieckieobserwatorium.pl/mpek-mapa).

NAGRODA MAZOWIECKIEGO PROGRAMU EDUKACJI KULTURALNEJ ZA SPOŁECZNE DZIAŁANIA TWÓRCZE

2018

Do udziału w konkursie mogły zgłosić się osoby fizyczne, będące edukatorami, animatorami, artystami lub innymi osobami prowadzącymi działania w obszarze kultury na terenie subregionu radomskiego. Prezentujemy sylwetki naszych laureatów, a także ich plany na przyszłość, ponieważ ta działalność najpełniej oddaje ideę edukacji kulturalnej, jaką chcemy promować w naszym Programie.

facebook.com/mazowieckiprogramedukacjikulturalnej

mazowieckieobserwatorium.pl/mpek

NAGRODA ZA KONSEKWENTNE TWORZENIE ODDOLNYCH INSTYTUCJI KULTURY W JEDLNI LETNISKO I WRZOSOWIE

Renata Brzezińska

Stacja Kultura w Jedlni Letnisko

Aktywistka STOWARZYSZENIA PRZYJACIÓŁ JEDLNI-LETNISKO I WRZOSOWA. W 2017 roku utworzyła pozarządowy Dom Kultury STACJA KULTURA w dawnym budynku dworca w Jedlni-Letnisko.

STACJA KULTURA to dynamiczne miejsce współtworzone przez mieszkańców. Renata mówiąc o swojej działalności podkreśla, że jej działania nie byłyby możliwe bez wsparcia i zaangażowania rzeszy sympatyków, aktywistów, wolontariuszy. Budynek dawnego dworca, w którym mieści się STACJA odmienił swoje oblicze również przy współudziale mieszkańców, którzy stworzyli mural pod opieką zaproszonej artystki.

W ramach działań prowadzonych na STACJI KULTURA:

- powstała sąsiedzka, międzypokoleniowa grupa teatralna;
- odbywają się tam warsztaty: teatralne, plastyczne, rękodzielnicze, filmowe, fotograficzne, ekologiczne, powstała również sekcja gier planszowych i brydża;
- zorganizowano cykl warsztatów dla organizacji pozarządowych, a także warsztaty dla osób niepełnosprawnych;
- prowadzone jest kino i dyskusyjny klub filmowy;
- odbywają się tam liczne wydarzenia artystyczne (koncerty, wystawy, wykłady, wieczory poezji);
- organizowane są także wyjazdy do teatru i opery.

KIERUNEK: ROZWÓJ!

Renata Brzezińska chce rozwijać ofertę kulturalną STACJI KULTURA, włączać w działania coraz więcej osób, nawiązać współpracę z lokalnymi twórcami, organizować wieczorki taneczne oraz pozyskiwać nowe fundusze na działalność artystyczną.

Na razie priorytety są jednak przyziemne – remont budynku: wymiana okien, gaz, pomalowanie oraz adaptacja terenu na potrzeby STACJI KULTURA.

A planów jest wiele: letnie kino, boisko do gry w bule, ławeczki, nasadzenie drzew, mini eko-ogródek, czy urządzenie sąsiedzkiej czytelni.

Polubcie: **facebook.com/JedlniaLetniskoiWrzosow**

NAGRODA ZA PRZYWRÓCENIE DWOROWI W RZUCOWIE JEGO SPOŁECZNEJ I KULTUROTWÓRCZEJ FUNKCJI

Małgorzata Sęk

Fundacja We Dworze (Dwór w Rzucowie)

Jak pisze Małgorzata Sęk: Kilka lat temu rzucowski dwór wraz z okolicą rzucił na mnie swój urok. Pogłębiając wiedzę historyczną i budowniczą, poznając ludzi szanujących przeszłość nabyłam pewną wrażliwość na wartości płynące z tego miejsca.

Drewniany Dwór w Rzucowie, po kilkunastu latach opuszczenia znalazł nowych właścicieli, którzy z niezwykłą wrażliwością i zaangażowaniem starają się odtworzyć charakter tego miejsca i przywrócić je do życia.
Mają nie tylko poczucie odpowiedzialności za dziedzictwo, którym dysponują, ale także wyjątkową świadomość jego znaczenia dla szerokiej społeczności.
W ramach Fundacji we Dworze:

- zorganizowano wystawę pt. „Zachować lokalny krajobraz", połączoną z warsztatami i opracowaniem mini poradnika o wiejskich domach i ogrodach;
- wydano mapę z obrazową historią dworu, wsi i okolic, która powstała dzięki przekazanym przez lokalną społeczność wspomnieniom i pamiątkom;
- zrealizowano wspólnymi sąsiedzkimi siłami artystyczny film, promujący Rzuców i jego okolice.

W rzucowskim dworze od dwóch lat goszczą ułani, podążający konno do szańca majora Hubala w Anielinie.
Fundacja włącza się także do ogólnopolskich akcji, takich jak Narodowe Czytanie oraz Europejskie Dni Dziedzictwa.

MIEJSCE OTWARTE DLA WSZYSTKICH

Małgorzata Sęk pragnie kontynuować rozpoczęte działania, zachęcające społeczność do dalszego odkrywania potencjału wsi i okolic, a także wzajemnej współpracy, której owocem może być m.in. wspólne dbanie i tworzenie spójnego wiejskiego krajobrazu. Chciałaby uwrażliwiać ludzi na wartości płynące z tradycji i historii wsi oraz pokazać, że można łączyć stare z nowym.
Pragnie również zachęcić do współtworzenia we Dworze miejsca kulturotwórczego:
Bo Dwór jest otwarty dla wszystkich i potrzebuje wsparcia mieszkańców by zachować swą autentyczność.

Polubcie: **facebook.com/Dwór-w-Rzucowie**

NAGRODA ZA REFLEKSYJNE PRZEKRACZANIE KULTURY LUDOWEJ I BLISKĄ WSPÓŁPRACĘ ARTYSTYCZNĄ ZE SPOŁECZNOŚCIĄ LOKALNĄ

Piotr Piasta

działania twórcze w Brudnowie

Artysta sztuk wizualnych, zajmujący się głównie filmem. Pochodzi z małej miejscowości Brudnów w gminie Wieniawa, gdzie mieszka i pracuje. Uważa, że sztuka może zmieniać świat, a szczególnie sztuka, która jest zaangażowana społecznie, poruszająca aktualne problemy.

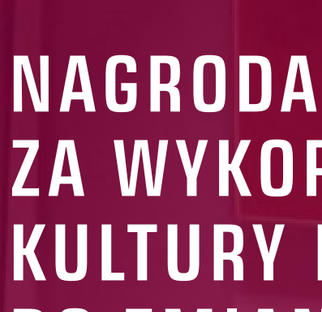
Piotr jest artystą wizualnym, dla którego tworzenie w małej mazowieckiej wsi nie jest barierą, lecz źródłem inspiracji.
W ramach swojej działalności Piotr realizuje projekty filmowe przy aktywnym zaangażowaniu lokalnych społeczności. Bohaterami jego obrazów są osoby starsze, o których mówi, że są dla niego bezcennym źródłem wiedzy i inspiracji. Wspólnie z nimi tworzy, ale też dzieli się wiedzą, urządza pokazy, prowadzi międzypokoleniowe warsztaty multimedialne z filmu i fotografii.
Jednym z działań zrealizowanych przez Piotra (we współpracy z Magdaleną Chrapek) był projekt „Powitać, poświętować, pożegnać. Ślady dawnych obrzędów przejścia w folklorze wsi Ziemi Radomskiej". Punktem wyjścia były spotkania z mieszkańcami gmin Wieniawy, Przytyka i Przysuchy. Rozmowy dotyczyły dawnych zwyczajów i tego, co skupiało lokalną społeczność. W ramach projektu powstały nagrania m.in.: pieśni pogrzebowych z Kazimierą i Marią Kiljanek oraz obrzędu oczepin z Zespołem Folklorystycznym Wieniawa.

MARZENIE?
MAPA LOKALNYCH SKARBÓW

Piotr Piasta chce kontynuować i poszerzać swoją działalność, robić więcej filmów, poruszać nowe tematy i angażować nowych ludzi.
Chce integrować sąsiadów, szczególnie ludzi starszych, dla których oferta kulturalna jest uboga. Marzy o stworzeniu mapy kultury w swojej gminie, na której przedstawieni będą lokalni śpiewacy i muzycy ludowi, gawędziarze, panie i panowie znani ze śpiewania na pogrzebach, wiejscy „czarodzieje" potrafiący odczynić uroki, miejsca ważne dla mieszkańców, a znane z opowieści.

Więcej o twórczości Piotra Piasty: **piotrpiasta.com**

NAGRODA ZA WYKORZYSTANIE KULTURY LUDOWEJ DO ZMIANY WIZERUNKU WSPÓŁCZESNEGO RADOMIA I RADOMSZCZYZNY

Czesław Pióro

Radomska Inicjatywa Oberkowa

Radomianin i regionalista, animator społeczno-kulturalny. Absolwent „Akademii Innowatorów Społecznych" Ashoki oraz Szkoły Trenerów „SIEĆ". Pasjonat muzycznych tradycji i uczeń wiejskich mistrzów tańca z Radomszczyzny.

Czesław współtworzy i koordynuje wydarzenia popularyzujące radomskie tradycje muzyczne, implementując je również w przestrzeni miasta.
Dzięki jego energii i aktywności są one ciągle żywe, aktualne i współczesne.
Czesław jest współzałożycielem i liderem nieformalnej grupy Radomska Inicjatywa Oberkowa, a także inicjatorem takich wydarzeń jak:

- cykl Pohulanka Radomska,
- cykl Zawirowania Radomskie,
- trzy edycje festiwalu Zawieruchy Radomskie.

Podczas tych wydarzeń odbywają się warsztaty z wiejskimi mistrzami, performance, szkolenia, panele dyskusyjne, wernisaże, projekcje filmów.
Czesław prowadzi także warsztaty tańca tradycyjnego w wersji autentycznej oraz bywa wodzirejem podczas zabaw tanecznych, festynów i wesel z muzyką ludową. W ramach ogólnopolskiego programu Akademia Kolberga, był zaangażowany w projekt Radomska Szkoła Tradycji, który realizuje na podradomskich wsiach takie działania jak zajęcia z dziećmi, spotkania z wiejskimi mistrzami, potańcówki, czy prezentacje.

PLANY: PROMOCJA I OCHRONA LOKALNEGO DZIEDZICTWA MUZYCZNEGO

Czesław Pióro planuje kontynuować i rozwijać dotychczasowe aktywności, a także poszerzać je o działania promocyjne, dokumentacyjne i wydawnicze.
Chce zaprosić do współpracy nowe organizacje i osoby, budować partnerstwa oraz rozwinąć zespół.
Marzy o prowadzeniu w szkołach zajęć otwierających na lokalne dziedzictwo muzyczne, a w ramach Akademii Kolberga realizować cykliczne spotkania edukacyjne z mistrzami na podradomskich wsiach. Planuje również stały cykl warsztatów tańca w Radomiu.

Polubcie: **facebook.com/RadomskaInicjatywaOberkowa**

NAGRODA ZA NIESTANDARDOWE PODEJŚCIE DO EDUKACJI KULTURALNEJ I WYKORZYSTANIE KULTUROTWÓRCZEGO POTENCJAŁU ROWERU

Łukasz Wykrota

Radomskie Towarzystwo Retrocyklistów „Sprężyści”

**Pasjonat rowerów z historią, które dzięki jego działaniom stają się przyczynkiem do opowieści o dziejach Radomia.
Założyciel Radomskiego Towarzystwa Retrocyklistów „Sprężyści”.**

Od pięciu lat odkrywa i promuje na wiele sposobów rowerową historię Radomia związaną zarówno z radomskim kolarstwem, jak i z lokalną produkcją rowerów. Stworzył Radomskie Towarzystwo Retrocyklistów „Sprężyści”, w ramach którego organizuje cykliczne pokazy, rajdy, zloty i wyścigi rowerowe retro.
Jego miłość do rowerów sprawiła, że:

- założył jedyną w Polsce grupę rekonstrukcyjną przedwojennych kolarzy;
- w roku 2017 był pomysłodawcą i realizatorem projektu Budżetu Obywatelskiego pt. Mobilne Muzeum Rowerów;
- od lat organizuje Radomski Rajd Dawnych Automobili, Motocykli i Rowerów (pojazdy do 1940 r.), jedyny w Polsce Uliczny Retro Wyścig Kolarski dla posiadaczy rowerów przedwojennych, a także Festyn Retro Rowerowy z wyścigami „torowymi” w kilku historycznych kategoriach; pełniąc rolę przewodnika udostępniał zwiedzającym darmową wystawę pt. Rowerowa historia Radomia i nie tylko, prezentując ponad 80 rowerów zabytkowych i liczne pamiątki związane z historią radomskiego kolarstwa.

PROJEKT: PIERWSZE MUZEUM POLSKICH ROWERÓW

Łukasz Wykrota ma dwa cele. Będzie kontynuował organizowanie cyklicznych imprez retro rowerowych z nastawieniem na odkrywanie, edukowanie i promowanie historii rowerowej Radomia. Najważniejsze jest jednak rozwijanie pierwszego w naszym kraju Muzeum Polskich Rowerów, które powstało z inicjatywy Łukasza wiosną 2019 roku.

Polubcie: **facebook.com/SPRĘŻYŚCI – Radomskie Towarzystwo Retrocyklistów**

NAGRODA ZA WYKORZYSTANIE KULTURY LUDOWEJ DO BUDOWANIA TWÓRCZEJ SPOŁECZNOŚCI W GUZOWIE

Wioleta Fijałkowska

Zespół Guzowianki w Guzowie

Mówi: Jestem szczęśliwa, gdy widzę, że dzieci się rozwijają i zdobywają pewność siebie.

Wiola jest założycielką Młodzieżowego Zespołu Ludowego GUZOWIANKI, z którym od kilku lat nie tylko prowadzi społecznie cotygodniowe próby, ale również aranżuje utwory, nagrywa, organizuje koncerty. Swoją działalnością wypełnia lukę w edukacji muzycznej i regionalnej, która wynika z braku w gminie domu kultury.
Guzowianki mają za sobą udział w wielu przeglądach i konkursach muzycznych. Mają także na koncie nagrania teledysków do siedmiu autorskich utworów, m.in.: „Na jarmarku", „Pod zielonym dębem", a także piosenki „Czerwone jagody", która osiągnęła ponad dwa miliony wyświetleń na portalu YouTube. Zespół współpracuje z twórcami z regionu, m.in.: Kapelą Bursów, lokalnymi śpiewakami oraz pisarzem Markiem Mioduszewskim – autorem tekstów.
Wiola zainicjowała również cykl „Człowiek z pasją", w ramach którego powstały dotychczas dwa reportaże. Cykl ma przedstawiać życiorysy ludzi niezwykłych, wyróżniających się pasją i energią, zamieszkujących teren powiatu szydłowieckiego.

CEL: UNIWERSYTET LUDOWY W GUZOWIE

W odpowiedzi na brak domu kultury w gminie, Wioleta Fijałkowska chciałaby znaleźć siedzibę dla zespołu i utworzyć ośrodek kultury ludowej, w którym twórcy ludowi będą mogli przekazywać kulturę młodszym pokoleniom – zarówno muzykę, rękodzieło, jak i silną lokalną tożsamość.

Polubcie: **facebook.com/guzowianki**

KIM JESTEŚMY?

Mazowiecki Program Edukacji Kulturalnej realizują:

ANNA ŚWIĘTOCHOWSKA

Pełnomocnik MPEK, doktor nauk humanistycznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Interesuje się polityką kulturalną, związkami kultury i rozwoju oraz teorią organizacji. Pianista – pedagog i kompozytor muzyki do spektakli teatralnych.

/ Fot. B. Arszyński /

MAJA DOBIASZ-KRYSIAK

Ekspertka MPEK, antropolożka kultury, edukatorka i animatorka kultury. Wzmacnia i wspiera animatorów i edukatorów kulturowych.

/ Fot. A. Szulc /

MARCIN ŚLIWA

Koordynator MPEK, pracuje w Dziale Edukacji w Mazowieckim Instytucie Kultury. Interesuje go żywe uczestnictwo w kulturze.

MIRIAM KOŁAK-PLEŚNIAK

Specjalistka do spraw komunikacji MPEK, absolwentka kulturoznawstwa – wiedzy o kulturze związana z branżą mediów społecznościowych, portali internetowych oraz promocją instytucji kultury.

/ Fot. NCK /

MAZOWIECKI INSTYTUT KULTURY

JEDNOSTKA ORGANIZACYJNA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

20 lat Mazowsze

Działamy w ramach Mazowieckiego Instytutu Kultury przy wsparciu organizacyjnym Federacji Mazowia. Inicjatorem Programu jest Samorząd Województwa Mazowieckiego.

MAZOWIECKI PROGRAM EDUKACJI KULTURALNEJ

MAZOWIECKI INSTYTUT KULTURY

GDZIE NAS ZNAJDZIECIE?

Obserwujcie nasz profil na Facebooku Mazowiecki Program Edukacji Kulturalnej, na którym:

- prezentujemy ciekawe społeczne działania twórcze z Mazowsza,
- pokazujemy kulisy pracy nad Programem,
- informujemy o aktualnych inicjatywach i naborach,
- dzielimy się inspiracjami,
- prezentujemy cykl Animator Tygodnia.

facebook.com/mazowieckiprogramedukacjikulturalnej

lub odwiedźcie naszą stronę internetową
mazowieckieobserwatorium.pl/mpek

Piszcie do nas: **mpek@mik.waw.pl**

Partner społeczny Programu

Federacja Mazowia

MAZOWIECKI PROGRAM EDUKACJI KULTURALNEJ

MAZOWIECKI INSTYTUT KULTURY